

ÁGI - ÉS A GYEREKEK

A zene elementáris erővel hat mindenkire

A minap a "Jövő nemzedéke" Sajtófesztén hallhattuk a Szent István Parkban, már készül a június 22-i koncertjére, a T-Com Gyerekszigetre (Budapest, Hajógyári-sziget). Októberben a Művészetek Palotáját is "beveszi" Szalóki Ági, akinek ősszel jelenik meg új lemeze is, a Karády-dalokból készülő, A vágy muzsikál című album. Az énekesnővel egy óvodai koncert után beszélgetünk, amelyet egy beteg kislány javára adott. Bár nem volt sajtóban meghirdetett rendezvény, sikerült 300 ezer forintot összegyűjteni Boginak.

- Nagyon örültem ennek a felkérésnek. Itt voltak a mostani és a leendő ovisok, és azok is, akik ide jártak, de most elsősök, és természetesen a szüleik is. Fontosnak tartom, ha egy kis közösség fog össze egy bizonyos cél érdekében. Holnap például a Korai Fejlesztő Központban lépek fel, szintén jótékonysági akció keretében.

- De nem gyerekeknek szóló programokkal indult a pályafutása...

- Valóban, ez az utóbbi években alakult így, és azóta különlegesen boldognak érzem magamat. Négy éve a Hagyományok Házából kerestek meg azzal, hogy készítsék szólólemezt. Addig a Besh O Drommal és az Ökrössel jártam a világot. Nem hiszem, hogy ilyen albumot vártak, de addigra már - 25 éves voltam - megérett bennem ez is, és persze több merszem volt gyerekek elé kiállni, mint "rendes", felnőtt közönség elé. Azóta sokat tanultam, tapasztaltam, és számomra új problémákkal is szembesültem. Meddig képes egy gyerek koncentrálni? Milyen a pedagógusok viszonya az élőzenéhez? Felfedeztem olyan dolgokat is, amin változtatni kellene. A gyerekek minden mozdulatomat figyelik, ha nekik énekelek, az nem is koncert, inkább zenés foglalkozás. Mesélek, zenélünk, táncolunk, énekelünk. Ez nagyon hiányzik az életükből, erre nem elég a heti egy énekóra. A zeneoktatásnak az óvodában és az általános iskolában az volna az értelme, hogy örömmel fogadják a zenét, hogy egyesülni tudjanak vele.

- Voltak tanárai, akik erre nevelték?

- Sajnos nem gyerekkoromban, csak később találkoztam Kokas Klárával, Dietrich Helgával, akiktől rengeteget tanultam. Meríték abból is, hogy figyelem a gyerekek arcát, a reakcióikat, előadás után beszélgetek velük. Nemrég Kiskunhalason 4-14 évesig voltak gyerekek. Kellott tíz perc, míg megtaláltuk a közös hangot, ami mindegyik korosztálynál működött. Az igazgatójuk szerint ez az egy óra többet jelentett, mint fél év énekoktatás. Önfelelt, zenés-táncos óra volt.

- Mi kell ahhoz, hogy mindez összejöjjön?

- Nagyon fontos a nyitottság, és az, hogy mit kezdenek a tanárok azzal, hogy a gyerekek ma teljesen mások, mint 20-30 évvel ezelőtt. Nagy gond, hogy a művészeti nevelés csak kismértékben támogatott. A média gyakran az iskolai botrányoktól hangos, és attól, hogy jó lenne minden iskolába egy fejlesztő pedagógus, de arról kevesebbet beszélnek, mennyit segítene, ha odafigyelnének

a művészetekre. A zene elementáris erővel hat mindenkire, legyen az óvodás, középiskolás, fogyatékkal élő vagy egy idősothton lakója. Hiányzik az élőzene az életünkből.

- Hogy lehetne visszahozni?

- Például olyan programokkal, mint a Ringató. Azok az anyukák és apukák, akik már nem ismerik a régiak altatódalait, mondókáit, összejönnek, és együtt megtanulják ezeket. Sok mai családban nincs lehetőség a nagyszülőkhöz fordulni, vagy egyszerűen eszükbe sem jut az ilyesmi, pedig az érzelmi, nyelvi, zenei fejlődésében óriási szerepük van ezeknek a játékoknak. A mondókákat szótagolva tanulják meg, ami nagy segítség az írás-olvasás tanulásában is, de már a szép szövegek megismerése, hangoztatása örömet okoz. Ezért szeretem a műsoromba olyan költők verseit belevenni, akik nagyon zenei nyelven alkottak-alkotnak, mint Weöres Sándor, Nemes Nagy Ágnes, Tamkó Sirtó Károly, Varró Dániel, Kovács András Ferenc...

- Önnek van gyereke?

- Még nincs, de nagyon szeretnék. Azt, hogy nagy családom lesz-e, majd az élet eldönti. Sokat gondoltam már arra is, hogy esetleg örökbefogadnék. Többször jártam a Pikler Emmi Intézetben, állami gondozott gyerekeknél, akiknek az is gondot okozott, hogy kört alkossanak. Gátlásosak és koncentrációs nehézségekkel küzdenek. Nagy szükségük van az énekhangra, zenére, táncrea, mosolyra.

- Voltak más, különös tapasztalatai is?

- Mivel anyai ágról cigány származású vagyok, nagyon fontosnak tartom elmondani, hogy a saját identitásom kialakulásában mekkora szerepet játszott a zene. Segített megérteni, hogy lehetek egy személyben ennyire sokféle, több kultúrához kötődő. Szoktam cigány nyelven is énekelni, és az is előfordult, hogy valamelyik gyerek erre először elhúzta a száját - de mire a dal végére értünk, a szülei által beléplántált előítéletessége mosolyban oldódott föl. Fel szoktam hívni a színpadra a gyerekeket, és nem egy különleges tehetséggel találkoztam. Igyekszem segíteni őket a magam módján. Mint egy "minimegasztár", úgy működünk, viszem őket a koncertekre, próbálok intézkedni, hogy a megfelelő kezekbe kerüljenek. Ez nagyon fontos példa a többieknek is, hiszen a gyerekek és a szülei látják, hogy a kiválóság nem a ruházaton vagy a bőrszínen múlik...

Rózsa Melinda

Népszava Magazin, Műsor, 2008. június 23-29., 26. hét